

ATELIER

SILVIA POPOVICI

„Talent înseamnă și încredere în tine“

— In regia vieții dumneavoastră de actor ce rol joacă întâmplarea ?

— Întrebarea e interesantă. Întâmplarea are rol în viața fiecăruia. În viața mea artistică, de pildă, la începutul carierei, o singură zi, mi-a adus un rol principal în cinematografie — și anume rolul Darclée — și premiul I de interpretare în spectacolul Teatrului Național Cei din urmă de Maxim Gorki. Eram începători, și tinerii aveau prilejul ca prin acest concurs să se poată verifica și afirma în roluri bune, roluri principale. Ne obligam, în felul acesta, să muncim mai mult, să învățăm mai repede, alături de actorii de prestigiu ai teatrului. Dar succesul nu înseamnă numai prezența la concursuri sau festivaluri. Verificarea adevărată ți-o dă publicul.

Eram fetiță uscățivă, cu codițe pe urechi, urțică, fără încredere în mine, cu sensibilitate stinjenitoare. Aveam

ochii deschiși spre toți cei de la care puteam învăța ceva. În munca mea de început de drum stăteam tăcută, ascultătoare, izbucnind ușor în lacrimi la prima observație sau cuvânt aspru. Mi

se spunea că n-am temperament de ac-triță. Temperamentul fiecăruia, tumultuos sau liniștit, trebuie să se transforme în flacără care să treacă rampa și să încălzească. Am învățat greu acest lucru. Am învățat ce este răbdarea, încrederea, așteptarea, demnitatea, ofensa, reaua credință, bunătatea, dreptatea și nedreptatea. Vorbele aspre veneau din nerăbdarea fiecăruia dintre noi de a lucra mai bine, mai repede.

Multe din defecte s-au șlefuit convertindu-se în date potrivite pentru scenă, în favoarea minunatei noastre profesii.

Numiți, deci, coincidență întâlnirea cu adevărați oameni de teatru, care abordau un repertoriu bogat în idei, la lumina căruia noi, artiștii, și publicul ne putem forma și căutam să ne desăvirșim. Soartă, destin, șansă, cum vreți dumneavoastră, dar numiți-o și vocația binelui, vocația de a învăța să-ți înfrinzi complexele, neîncrederea, nedumeririle.

Talent înseamnă și încredere în tine, în limita bunului-simț. Trebuia să învățăm repede, pentru că unui artist timpul nu-i este favorabil. Cu timpul se adună experiență, dar se adună și înduri, și treci mereu alte examene, alte virste, ale experiențe ale personajelor pe care nu le-ai trăit și cărora trebuie

să le cauți adincurile. Timpul Julietei trece, trece și al Ifigeniei și al Luluței. Trebuie să prindem frumos și la timp celelalte roluri din dramaturgie, roluri ale noilor vârste.

Spectatorii teatrului de ieri, dar mai cu seamă de azi, sînt drepti, dar pretențioși, doresc să nu coborîm de pe coturnii de aur cu care s-au obișnuit să ne vadă mișcîndu-ne.

— Deci venire, pre tine, ca actor, a publicului nu trebuie căutăta în întîmplare.

— Observ că vă place mult această expresie. La un moment dat, nimic nu mai este întîmplător. Personalitățile artistice cu care am lucrat, apoi chiar experiența mea, m-au făcut să înțeleg că publicul, odată obișnuit să creadă în tine, nu trebuie dezamăgit; are nevoie de teatru de calitate. Nu din fața pericolului m-am retras vreodată, ci din fața ridicolului.

Actorul nu există pentru sine. Arta lui e o splendidă inutilitate, dacă pleacă în lume fără adresă. N-ai dreptul să ocupi cîțiva metri pătrați de scîndură — scena — numai pentru măruntul orgoliu de a te arăta pe tine însuți. Scena cere ardere pe rugul cunoașterii, cu care trebuie să ne investim pe noi și pe spectatori.

Dacă astăzi, avem un public bun, exigent, care vine în număr mare la teatru, îndrăznesc să cred că, în atîția ani, am contribuit și noi cu ceva la formarea lui.

Torquato Tasso de Goethe, în regia Ancăi Ovanez, astăzi, vorbește despre vocația poetului de a se dărui lumii, despre frumusețea creației, despre generozitatea artistului. Scîndura scenei arde la scînteile ochilor tînărului Claudiu Bleonț, cînd vorbește cu demnitate, despre demnitate.

În repetiții nu se supără de nimic. Încăpătînările, discuțiile — încrîncenate, uneori, față de ceea ce venea din afara lui — nu erau decît expresia căutării de a fi cit mai aproape de adevărul textului și de indicațiile regizoarei.

Rezultatul: publicul merge odată cu

noi. Trăiește cîteva ore într-o lume sublimă, unică.

Spectatorul nu uită, nu iartă, nu cruță. Te apropie și te respinge, dacă nu corespunzi adevărului pe care îl reprezintă pe scenă.

Îmi vorbiți de întîmplare. La un moment dat, nimic nu mai este întîmplător. Nu mai este întîmplare faptul că drumul meu a fost și este presărat de roluri grele, care m-au supus mereu la noi încercări, noi necunoscute. De la comedie la dramă și tragedie, de la teatrul antic pînă la cel contemporan, authton și străin, am fost pusă în fața marilor trăiri ale situațiilor de excepție propuse de autor. Nu știu dacă am reușit, dar am încercat. Încercam mereu, ca Sisiif, să car pietre grele pe înălțimi, ca apoi s-o iau de la capăt. Așa s-au născut eroinele mele: Ifigenia din tragedia lui Euripide, Ofelia, Julieta, Goneril, regina Margareta, Olivia din dramaturgia shakespeariană, Eleonora din **Torquato Tasso**, Anca din drama **Năpasta** de I.L. Caragiale, Ecaterina Teodoroiu din piesa lui N. Tăutu, roluri purtătoare de forță și eroism. După o seară cu un asemenea spectacol, și eu și colegii mei ajungeam acasă istoviți, forța noastră rămînd încă pe scenă, ca o umbră, ca un abur, ca o dulce amăgire a trecerii noastre.

Pustiții, intrăm în haina de toate zilele, de soții, mame, iubite, cu munci cotidiene, cu griji egale cu ale tuturor.

Am mai jucat roluri luminoase în dramaturgia lui Alecsandri, Delavrancea, Caragiale, Paul Everac, Marin Sorescu, D.R. Popescu, Platon Pardău. Din teatrul universal, **Tennessee Williams**, Cocteau, Dostoievski, Cehov, Goethe, Ibsen, Goldoni. Erau tot atitea pietre de încercare agățate de gîtul meu, plase ale căror noduri le dezlegam încet, cu mîgălă și răbdare, ajutată de colegi, de „echipă“. O echipă omogenă și solidară înseamnă mult.

Gina Patrichi, Draga Olteanu, Sanda Toma, Leopoldina Bălănuță, Valeria Seciu, Carmen Galin, George Constantin, Victor Rebenciuc, Gh. Cezorici, Ștefan Iordache și alți mulți actori și din teatrele orașelor țării nu sînt înșuruiți de

valoarea expresiei

**Foto :
Corina TUDOSE**

nume, sint personalități care due astăzi pe umeri destinele teatrului românesc

Noi nu ocupăm fotolij pe care nu le mai părăsim, cum auzeam deunăzi de la un gazetar. Tinerii vin în urma noastră încet, cu pași egali dar siguri, așa cum am venit și noi odinioară. Locurile lor și ale noastre sint necesare, cum viața este compusă din generații generații. Este păcat să creadă că există un conflict între generații. Azi, ca și-ntotdeauna, conflictul este între teatrul bun și teatrul prost.

— E păcat să se creadă că există un conflict între teatru și critica de specialitate.

— Criticii au obligația pună diagnostice precise, să nu reșească, să nu deruteze, iubească mai mult pentru ca obiectivitatea lor să ne stimuleze.

Pe scenă sintem dezarmați, nu putem apăra. Acolo sintem alteineva. Și aici am avut „șansa“, cum spuneți, să scrie despre spectacole în care jucam și cu Tudor Viașu, Ion Zamfirescu, Al. Oprea, Șerban Cioculescu, Marin Sorescu, George Arion, Dinu Săraru, George Ivașcu, Mircea Martin, scriitorii și croncari literari care au îmbinat fericit analiza textului literar cu interpretarea, cu creația. Sint îndreptare de preț.

Uneori prefer subiectivitatea cronicarilor, pentru că atunci apare pe lingă luciditatea receptării și elementul emoției, palpitul inimii. De multe ori, acestea două nu greșesc. Sint mai exacte.

— Care e cea mai falsă imagine pe care și-a format-o publicul despre dumneavoastră?

— ...Nu știu... Nu m-am gindit. Să zicem că întrebarea sau răspunsul m-ar dura.

Fiecare rol e o rupere din mine, în favoarea personajului pe care îl încarc cu viața mea. Și atunci mă întreb, unde am rămas despovărată de mine, rătăcită, vulnerabilă?

Unde spectatorul a privit dincolo de ce am dorit să arăt? Cred că n-aș vrea să fiu confundată cu personajele mele.

Apoi, aș dori să nu se creadă că mi-a fost ușor în viață, că totul mi-a venit de-a gata, fără trudă.

Încerc să închid ochii și să-mi amintesc ani de renunțări sacrificii, de disperare și neîncredere, de neputință înfringeri. La 18 ani nu știam ce este bucuria, dar știam că trebuie s-o găsească într-o zi. Dar iată că întrebarea dumitale mă face să vorbesc prea mult. Nu vreau să mă mai destăinui.

...În viață sint eu însămi, dezbrăcat de povara altor bibliografii, cu binele și răul pe care fiecare din noi îl poartă cu el. Am nevoie, ca orice femeie unaori, de clipe de solitudine, în care mă rogăsească, să mă odihnesc ca să pot merge mai departe.

— V-ați gindit vreodată să vă scrieți singură rolul, piesa?

— Nu. Are cine s-o facă și, apoi, n-am talent. Mă interesează construcția unui personaj, e în firea mea, și aștept în continuare roluri bune pentru vîrsta de aur a actorului. Am adunat gînduri răzlețe pentru a vorbi în scris, odată, despre oamenii buni și interesanți pe care i-am cunoscut și care trec uneori anonimi prin viață, modesti dar prețioși prin ceea ce înfăptuiesc. Dar de scris teatru, nu.

— Ce semn ați pune între feminitate și meseria dumneavoastră?

— Feminitatea este caracteristica tuturor eroinelor din toate timpurile, pînă astăzi. Să nu confundăm emanciparea femeii cu lipsa de feminitate. Farmecul feminin este condiția cu care trebuie te urci pe scenă, ca și în viață, de altfel.

— Tot timpul sinteti actor?

— Eu spun categoric: nu. A reieșit și din discuția noastră de pînă acum. Eu spun categoric: „Nu poți juca tot timpul teatru“. E obositor și inutil. E îngrozitor să nu fii niciodată tu însuți.

— Ce credeți despre iubire?

— Este sublimul...

Graziela BĂRLĂ